Woensdag 14 October 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3727

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm. Tel. 1550. Redactie: Tel. 1558.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 38

Geconcentreerde aanval op Kiel.

Duitse aanvallen op Stalingrad weer verslapt.
Russische mariniers doen landingen op Zwarte Zeekust.
Duitse terugtrekking naar een „Oostwal" in Rusland voorzien.
Offensieve U.S.A.-operaties op Guadalcanal.
Duitsland importeert meer arbeiders uit bezette landen.

ZWARE AANVAL OP KIEL.

Een sterke strijdmacht van Britse bommenwerpers, welker aantal in drie ...ers beloopt, heeft gisteravond een ...val uitgevoerd op de belangrijke ...se zeebasis te Kiel. De aanval was ... der zwaarste luchtaanvallen, wel... in deze oorlog werden uitgevoerd. ... deze aanval op Kiel — de zeven... op deze stad waarvan men mel... heeft gemaakt — gebruikte de ... luchtmacht een „verzadigende" ...niek, hetgeen betekent, dat men in ... korte tijd zoveel bommenwerpers ...en het doel bracht, dat men de ...verdediging verdrong en overal ...den veroorzaakte. De aanval kost... ...en Britten negen bommenwerpers, ... men neemt aan, dat de resulta... dit verlies goed maken (Londen, ... 14.10).

...an de Duitse radio: Het Duitse ...-ocean-nieuwsagentschap maakte ...end, dat volgens Duitse mededeling ... Britse bommenwerpers werden ver...gd, bij de aanvallen van Dinsdag... ...t op Hamburg en Kiel (Berlijn, (AP) ...0).

STIMSON WIL ZO SPOEDIG MOGELIJK 18- EN 19-JARIGEN IN DIENST ROEPEN.

...e nadruk leggende op de noodzaak ... „buitengewone soldaten" drong ... Noordamerikaanse Secretaris van ...log Henry Lewis Stimson er bij ... Comité voor Militaire Zaken van ... Huis op aan om spoed te betrach... bij het maken van een wet om 18- ...9-jarige mannen in dienst te roe...

...n een brief aan den Voorzitter van ... Comité zeide Stimson, dat op de ...gende taak voor het vormen van ...este leger ter wereld voor de Ver... ...e Staten niet genoeg de nadruk ... worden gelegd. Hieraan voegde ...e: „Ons eigen bestaan staat op ...spel. Het verwezenlijken daarvan ... dat de huidige noodzaak in de ...s moet worden gesteld van onze ...eur in vredestijd" (Washington, ... 13.10).

WILLKIE TE MINNEAPOLIS.

Wendell Willkie arriveerde op de ...keer van zijn luchtreis naar de ...fronten van de wereld te Minnea... op weg naar Washington (Min...polis, (AP) 13.10).

DUITSLAND MAAKT VOORBEREIDINGEN VOOR EEN DEFENSIEVE OORLOG.

...oland Norgaard seint uit Londen: ...n goed ingelichte bron beschreef ...erklaring van een militairen zegs... te Berlijn volgens welke Duits... zich op het voeren van een defen... oorlog voorbereidt, als „de eer... erkenning, dat Hitler de poging ... opgegeven om de Russische le... te vernietigen".

...e spreker verklaarde, dat „voor ... het oorspronkelijke doel van ...er was om de Russische legers te ...etigen, Hitler thans een neder... toegeeft".

...e spreker, die wees op de verkla... van den Berlijnsen zegsman, dat ... „thans aan de militaire vereisten ... alle defensieve of offensieve be...ndheden kan voldoen", zeide, dat ...ewering moet zijn gebaseerd op ... twijfelachtige veronderstellingen. ... Dat de huidige positie van de ...ers onwankelbaar is.

... Dat het Duitse leger in deze ...er in Rusland niet zó erg zal be... ...en te lijden als in de vorige.

... Dat Hitler in staat zal zijn troe... uit Rusland te halen, die dan kun... worden overgeplaatst naar pun... waar zij nodig zijn.

... Dat de Geallieerde luchtaanval... ...et vervoer van troepen en mate... naar enig gevaarlijk punt niet ...n hinderen.

... Dat meer troepen zullen worden overgehouden om de sabotage de kop in te drukken, temeer daar deze sabotage nog geen teken van vermindering toont in de bezette landen.

6) Dat de satellieten-mogendheden in staat zullen zijn door te vechten.

De spreker vergeleek de erkenning, dat de nazies thans gedwongen zijn zich op een verdedigingsoorlog op mogelijk verschillende fronten voor te bereiden, met de verzekering, die Goering den Duitsers in 1939 gaf. Toen zeide Goering, immers dat het verdrag met Rusland het gevaar voor een oorlog op twee fronten „voor altijd" van de baan heeft gedaan. Tegelijkertijd waarschuwde de spreker ertegen, dat de erkenning van de nazies, dat men in het defensief gaat, niet noodzakelijkerwijze „plaatselijke offensieve operaties" uitsluit. In het biezonder wees hij hierbij op de uiteindelijke pogingen om Stalingrad en Leningrad alsmede de Caucasus te nemen (Londen, (AP) 13.10).

FRANSE COMMENTATOR VOORZIET DUITSE TERUGTREKKING IN RUSLAND.

De militaire commentator van de „Paris Soir", welks editie in Vichy het grootste is van onbezet Frankrijk, voorspelde, dat de Duitsers zich zouden kunnen terugtrekken van enkele posities langs het Russisch front, die met moeite gewonnen zijn, en terugvallen naar een winterlinie of Oostelijke wal. De commentator — Henry Bidoux — zeide: „Wij weten niet op welke stellingen deze gefortificeerde linie zal worden gevestigd."

Hij zeide, dat het principe om geen duim gronds af te staan, heeft afgedaan en dat het afstand doen van grond om tactische redenen gangbaar is geworden (Vichy, (AP) 13.10).

HIMMLER CONFEREERDE MET MUSSOLINI.

De Duitse radio, die werd gehoord door het Britse nieuwsagentschap, zeide, dat Heinrich Himmler het Hoofd van de Duitse Gestapo, onlangs in Rome was, waar hij een lang onderhoud met Mussolini gehad heeft (Londen, (AP) 14.10).

DUITSLAND WIL MEER ARBEIDERS UIT DE BEZETTE LANDEN.

Ernest Agnew seint uit Londen: Berichten, die door het Britse Ministerie van Economische Oorlogsvoering ontvangen worden, melden, dat Duitsland 6 millioen arbeiders, waaronder oorlogsgevangenen, heeft geïmporteerd uit de bezette landen. In een poging om nog 2.500.000 arbeiders te krijgen zou men de arbeidsdienstplicht hebben ingevoerd of bevelschriften hebben uitgevaardigd van „werk of sterf" in een groot deel van bezet Europa. Het oproepen van bekwame mannen is vooral zwaar gevoeld in Nederland en België. Speciaal zouden de Duitsers uit deze landen spoorwegarbeiders en bouwers halen. De Nederlandse Regering zeide, dat volgens het laatste bericht de Duitsers 228.921 Nederlanders hebben opgeroepen, die allen gedeporteerd zijn (Londen, (AP) 13.10).

DESERTIES IN HET DUITSE LEGER.

De Poolse Regering in Londen deelde mede, dat de deserties van Duitse officieren en soldaten van troepentreinen, die door Polen naar het Russisch front reizen, zo talrijk geworden zijn, dat de Duitse overheden een speciaal toezicht-systeem hebben ingesteld. Men zeide, dat de deserteurs hun uniformen verwisselden en naar Duitsland terugkeerden door zich aan te melden bij Duitse arbeids-officieren, die Poolse arbeiders voor werk in het Reich aanwerven (Londen, (AP) 13.10).

COMMUNIQUÉ VAN DE U.S.A.-MARINE.

Het communiqué No. 148 van de Noordamerikaanse Marine luidt als volgt:

„Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte):

Op 9 October vielen vliegtuigen van het Corps Mariniers des morgens een Japanse strijdmacht van twee lichte kruisers en vier torpedojagers aan in het gebied ten Noorden van het eiland Nieuw Georgië. Een voltreffer beschadigde een der kruisers en toen hij het laatst gezien werd was zijn boeg onder water. Drie van de vijandelijke watervliegtuigen, die poogden onze aanval af te slaan, werden neergeschoten. De tweede kruiser werd ook aangevallen en enige schade werd gemeld. Verkenningsvliegtuigen van de Marine en het Corps Mariniers bombardeerden vijandelijke luchtafweer-installaties aan de Rekata-baai en beschoten watervliegtuigen op het water. De gevolgen van deze aanval zijn niet bekend.

Op 11 October poogden vier golven van Japanse bommenwerpers met een gevechts-escorte bestaande uit een geheel van 35 bommenwerpers en 30 gevechtsvliegtuigen, onze stellingen op Guadalcanal aan te vallen. Gevechtsvliegtuigen van het leger, de marine en het corps mariniers onderschepten de bommenwerpers en dwongen hen de bommenladingen op het open veld te laten vallen. 8 Vijandelijke bommenwerpers en 4 0-gevechtsvliegtuigen werden neergeschoten. 2 Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen gingen verloren.

De Noordamerikaanse mariniers slaagden erin onze stellingen aan de Noordelijke kust van het eiland Guadalcanal in Westelijke richting uit te breiden na offensieve operaties, welke twee dagen duurden. Gevechtsvliegtuigen van het leger steunden de operaties door de vijandelijke troepen en installaties te beschieten. De vijand leed grote verliezen aan manschappen" (Washington, (AP) 13.10).

GROTE JAPANSE VLOOT NAAR HET ZUIDEN.

Een bericht uit Tsjungking zeide, dat volgens verklaringen van een Chinesen militairen zegsman, een Japanse vloot met 4 vliegdekschepen en 7 slagschepen „enige tijd geleden" werd waargenomen. De vloot zou in Zuidelijke richting de Stille Oceaan op zijn gevaren (Londen, (AP) 13.10).

SCHERMUTSELINGEN OP NIEUW GUINEA.

Geallieerde bergtroepen op Nieuw Guinea zijn — naar vermeld wordt — in schermutseling gemaakt met de Japanners in het gebied van „de opening" door de Owen Stanley bergen niet ver van de Templetons oversteek, die op een hoogte van 1600 meter ligt. Het communiqué van Mac Arthurs Hoofdkwartier zeide slechts, dat de schermutselingen plaats vinden ten Noorden van Myola. Een zegsman voegde hieraan toe, dat de voorste Geallieerde elementen enige voortgang maakten. Van de Templetons oversteek, die de geallieerde troepen naderen, daalt het bergpad 5000 voet in 20 kilometer. Geen biezonderheden werden verstrekt betreffende de sterkte van de Japanners, die zich gestadig hebben teruggetrokken van hun posities in de Owen Stanley bergen. Men gelooft echter, dat alleen de voorste elementen van beide partijen in de gevechten gewikkeld zijn. Men wees erop, dat de problemen der voorraadvoorziening en niet de kracht der Japanners de Geallieerde voortgang vertragen.

De luchtactiviteit vond plaats op minder grote schaal, doch middelzware en aanvalsvliegtuigen beschoten wederom het pad naar Buna waarover de Japanners voorraden en versterkingen moeten aanvoeren. De Japanse installaties te Buna werden ook gebombardeerd (MacArthurs Hoofdkwartier in Australië, (AP) 13.10).

BRITSE PARLEMENT BLIJFT NOG EEN JAAR AAN.

Het Britse Lagerhuis stemde met grote meerderheid voor om de Parlementen van Groot Britannië en Noord-Ierland nog een jaar langer aan te houden. Het Britse Parlement werd in 1935 gekozen, doch de zittingsduur is sedert de oorlog jaar op jaar verlengd sedert de oorlog begon. De normale zittingsperiode van het Parlement is vijf jaar (Londen, (AP) 13.10).

CESAR ROMERO WORDT KUSTWACHTER.

De filmacteur Cesar Romero werd bij de Kustwacht ingeschreven. Romero is van Cubaanse afkomst (Hollywood, (AP) 13.10).

Het nieuws van vandaag.

De verdedigers van Stalingrad consolideren de stellingen, die zij van de nazies heroverd hebben en de plotselinge Duitse grondaanvallen zijn weer even plotseling opgehouden. Weer hebben artillerieduels plaats, hoewel de Russen thans in een betere positie verkeren. De Duitse wig is nu hechter ingesloten door de nieuwe Russische winsten ten Noord-Westen en Zuiden van Stalingrad en volgens de Russische berichten hebben tegenaanvallen van het Rode leger de nazies zelfs in de straten van de stad teruggedrongen. Alzo schijnt Hitlers machtigste aanval van 1942 kracht verloren te hebben. Het beleg van Stalingrad duurt reeds 51 dagen (blz. 3).

In de Caucasus behalen de Russen ook successen. Bij Mozdok zijn het tegenaanvallen en aan het Westelijke Caucasus-front werd een Duitse doorbraak afgesneden en de omsingelde Duitse hoofdmacht vernietigd. Russische mariniers hebben tevens landingen uitgevoerd op de kust van de Zwarte Zee en de nazies op verrassende wijze overvallen. Zonder verliezen trokken de Russische commando's zich terug.

Kiel was in de afgelopen nacht het voornaamste doel van de Royal Airforce. Het was een geconcentreerde aanval waaraan honderden bommenwerpers deelnamen. Men noemt het een van de krachtigste aanvallen, die ooit op een Duitse stad ondernomen zijn (blz. 1). Ook Hamburg schijnt te zijn getroffen door Britse bommen, hoewel niet in die mate als de Duitse vlootbasis (blz. 1).

In het gebied van de Salomonseilanden werd een Japanse kruiser waarschijnlijk tot zinken gebracht en werd een andere beschadigd. Ook hebben de Noordamerikaanse mariniers op het eiland Guadalcanal offensieve operaties uitgevoerd tegen de vijandelijke detachementen, die nog op het eiland zitten. In het kort werden deze successen gisteren in het Allerlaatste Nieuws genoemd. Heden staat het volledige communiqué van de Noordamerikaanse Marine op blz. 1.

Ook op Nieuw Guinea maken de Geallieerde troepen voortgang. De Australische voorposten bevinden zich in de buurt van de opening door de Owen Stanley bergen waar schermutselingen plaats vinden met de Japanners. Men schrijft de trage Geallieerde voortgang toe aan de moeilijke voorraadvoorziening en niet aan de vijandelijke weerstand (blz. 1).

Verschillende berichten voorspellen, dat Duitsland nu een defensieve oorlog zal gaan voeren. Een Franse militaire commentator is van mening, dat de Duitsers vele stellingen in Rusland zullen moeten opgeven, die met moeite veroverd werden (blz. 1).

De op 1 October jl. benoemde commissie voor de regeling der wachtgelden en pensioenen onzer zeelieden is gisteren door Minister Pieter A. Kerstens te Londen geïnstalleerd. Op blz. 2 staat hierover een officieel communiqué, waarin tevens de belangrijke rede van Minister Kerstens is verslagen.

Dat wij, Nederlanders, ons vóór de oorlog vrijwel uitsluitend op Duitsland gericht hebben, van vacantiereisjes langs de Rijn, het onderwijs enz., tot diep in ons economische leven, is door ons reeds vaak betoogd.

In verband hiermede geven wij op blz. 4 enkele stukken uit „De Surinamer", waarin op hetzelfde euvel gewezen wordt aan de hand van onze verwaarlozing van ons zeese staatsdelen.

Londen In Oorlogstijd.

De Amigoe-man in Londen schrijft: Mijn dag begint met een nieuwsuitzending van de B.B.C. om 8 uur. Ik behoef de gordijnen niet dicht te trekken in 1941 ik opsta omdat een Duitse bom in 1941 dat overbodig heeft gemaakt. Zij heeft de gebouwen aan de achterzijde vernield, zodat niemand in mijn kamer kan kijken. Het geraamte van het gebouw aan de volgende straat staat nog overeind en men kan van hieruit de vernieling zien, die de ontploffing aangericht heeft. In elk geval, ik behoef mij over de gordijnen niet erg te bekommeren.

Ik kan de uitzending van het nieuws om 8 uur haast overal op de wijzerplaat van mijn kleine radio horen, tenminste als ik een program in het Engels verlang. Er zijn ook uitzendingen in het Duits en Italiaans, waarschijnlijk propaganda van de B. B. C., die bedoeld is voor de aslanden. Natuurlijk wordt er geen reclame gemaakt omdat de B.B.C. van de Staat is.

Ik heb mijn rantsoenboekje aan mijn pensionhouder gegeven, hetgeen het inkopen vergemakkelijkt. Voor mijn ontbijt krijg ik wat vis en soms gedroogde Amerikaanse eieren, die heel lekker zijn. Verder is er als altijd thee, margarine, vier sneedjes toast, dat gemaakt is van zg. „Nationaal brood" en een hoog gehalte van tarwe bevat, met tenslotte wat marmalade.

Ik heb maar eens een vers ei gezien, sedert ik naar Groot Britannië kwam en dat was toen een Amerikaanse gastvrouw mij het hare gaf, waardoor zij zich haar eigen tweewekelijkse toebedeling ontzegde.

* * *

De „Times" heeft vanmorgen acht bladzijden en de „Daily Telegraph" zes.

De oplage van deze nieuwsbladen is beperkt om papier te sparen. Ik kijk automatisch naar het weerbericht in het ochtendblad, doch het staat er niet in. Het zou maar al te prettig zijn voor den vijand. De voorpagina vermeldt echter de tijd, waarop de verduistering ingaat: even vóór 20 uur voor vanavond, en even voor vijven morgenochtend voor de opheffing. Er staat ook iets omtrent de stand van de maan.

Je ontdekt in Groot Britannië plotseling dat de arme oude maan, die vroeger altijd veronachtzaamd werd, thans nogal belangrijk blijkt te zijn. Het maakt, zoals jullie op Aruba en Curaçao en thans, naar ik verneem, zelfs op Bonaire maar al te goed weten, veel verschil in zien en niet zien tijdens de verduistering.

Het is een mooie dag. Op weg naar kantoor passeer ik het St. James Paleis, dat gedeeltelijk dateert uit de zestiende eeuw. Verder ga ik door het St. James Park waarvan al de ijzeren hekken zijn verwijderd. Hekken waren vroeger een der grootste kenmerken van Londen, maar nu zijn zij voor het merendeel verdwenen in kanonnen, tanks en schepen...

Nu steek ik de Mall over en zie, dat op sommige plaatsen het draad is vervangen door prikkeldraad, in rollen opgestapeld als op een niemandsland.

Er zijn maar enkele particuliere wagens op de Mall. Het verkeer bestaat meestal uit ouderwetse taxi's en nu en dan een grote vrachtauto van het leger, klaarblijkelijk een product van Amerika met „Left Hand Drive" van achteren er op geschilderd.

Er is een mooi bruggetje over het meer in het park. Er zijn altijd soldaten en meisjes te vinden, die de eenden voeren. Zij zijn steeds gekleed in khaki of de blauwe uniform van de luchtmacht. Deze zien er precies eender uit, hoewel zij vele nationaliteiten kunnen vertegenwoordigen.

Om dit aan te duiden hebben zij een strookje op de schouder — „Canada", „Polen" „Nederland", Frankrijk enz. De hoofdsteden van een dozijn geïnvadeerde landen zijn nu in Londen en er zijn troepen van vele landen.

Een slanke boodschappenrijder gaat op een motorfiets voorbij. Pas wanneer de fiets vlak voor me is zie ik dat het een meisje is met de uniform en de gebruikelijke hoge helm van de boodschappers.

Het is hier echter zulk een herhaalde verschijning, dat zij niet eens de aandacht trekt. Vrouwen zijn conductrices op bussen, je hoort vrouwenstemmen door de radio als omroepsters en vrouwen doen allerlei fabrieks- en oorlogswerk. Zelfs nu ik de straat oversteek passeert mij een vrouw met een lange broek aan in de uniform van Postbodes.

Wel, tot zover over mijn wandeling naar kantoor. Ik heb een lange dag voor de boeg en als die voorbij is denk ik eraan om het vliegoed over beide ramen omlaag te trekken. Gisteravond kwam een bobby (agent) plotseling binnen met den brandwachter van het gebouw. De brandwachter had mijn raam gezien omdat er licht uit lekte langs de rand van de gordijnen. Elke straat van elke stad in Engeland wordt elke nacht verkend in verband met zulke verraderlijke tekenen. Niemand zou vriendelijker kunnen zijn dan een bobby, maar het is altijd vervelend om in een vreemd land met de politie in aanraking te komen. En bovendien was dit al de derde waarschuwing.

* * *

De wandeling naar huis gaat in het pikdonker, maar na een minuut raken mijn ogen gewend aan het sterrenlicht. Het is verrassend hoe behendig ik mij voortbeweeg. Ik ben niet eens in dat prikkeldraad in het St. James Park geraakt toen het de laatste keer zo zwaar regende. Ik gebruik mijn licht bijna nooit behalve om het te laten flitsen in de ogen van taxi-chauffeurs voordat zij mij kunnen overrijden. Zij hebben zelf niet meer verlichting dan twee kaarsensterkte.

De pension-houder blijkt al mijn gordijnen reeds te hebben neergehaald wanneer ik aankom. Ik open het raam van mijn slaapkamer pas vlak voor ik mij ter ruste leg en nadat ik de lamp heb uitgedraaid.

Terwijl ik uit het donkere raam hang en de puinhopen van het gebombardeerde gebouwen in de schaduw liggen, hoor ik het getemperde klokkengeluid van het St. James Paleis het uur slaan, en dan vang ik over het verduisterde Londen de diepe langzame slagen op van de Big Ben, die galmen over de stad en door de radio naar de Britse Dominions en gebieden overal met hun plechtige verheven tonen.

Eens, als de vrede is teruggekeerd, zal de reusachtige wijzerplaat weer verlicht zijn.

Nederland

WACHTGELD EN PENSIOEN VOOR DE ZEELIEDEN.

De Gouvernementspersdienst meldt: Minister Pieter Adriaan Kerstens installeerde gisteren de commissie benoemd op 1 October, in verband met het ministerieel besluit van 25 September, met de opdracht: ten eerste **voorstellen te formuleren voor de wachtgeldregeling voor zeelieden** onderworpen aan het vaarplichtbesluit 1942 gedurende de oorlog; ten tweede **voorstellen te formuleren voor een pensioenregeling** voor dezelfde categorie. De voorzitter der commissie is A. B. Speekenbrink, leden zijn: Mr. A. W. R. baron Mackay, Mr. N. S. Blom, Mr. H. A. Marx, P. Dijkstra, Ph. S. van Ommeren, J. H. Oldenbroek, J. P. F. Mentink en Secretaris is Mr. H. A. Keuls.

De Minister Ir. Johan Willem Albarda en Dr. Jan van den Tempel, mede-ondertekenaars van het besluit, waren aanwezig.

Minister Pieter Adriaan Kerstens zeide omtrent de regeling van het wachtgeld, dat deze is beperkt tot de koopvaardijvloot in het wachtgeldbesluit omschreven, doch dat tezelfdertijd het werk van de commissie zal moeten worden beschouwd als een begin van sociale maatregelen te nemen na de oorlog. De wachtgeldregeling is de eerste opdracht aan de commissie omdat wanneer de vijandelijkheden worden gestaakt, de vaarplicht eindigt. Zij die nu varen, moeten beschermd worden tegen toekomstige werkloosheid.

Over het pensioenplan zeide Minister Kerstens, dat er vele moeilijkheden zijn, die de commissie zal moeten oplossen, die o.a. moet beantwoorden vragen, zoals: hoe het plan moet worden ontworpen teneinde zowel oudere als jongere zeelieden in het schema te betrekken, daarbij in aanmerking nemende ouderdom, gezondheidstoestand en diensttijd.

De Minister legde de nadruk op het belang van het verschaffen van de gelegenheid voor oudere zeelieden om pensioenpremies te kopen van het extra geld, dat zij nu verdienen in de vorm van oorlogsbonus, met andere woorden, dat bijvoorbeeld vijftigjarigen op dezelfde voet zullen komen te verkeren als veertigjarigen.

De Minister legde er de nadruk op, dat een beter gebruik van de spaargelden der zeelieden nauwelijks denkbaar is. De Minister suggereerde, dat de commissie de aantrekkelijkheid van het pensioenschema zou verhogen, indien er een inkoopclausule in zou worden opgenomen.

Een andere taak van de commissie zal zijn om de premieverdeling tussen werkgevers, werknemers en zo mogelijk de mate der regerings-garantie vast te stellen. Voorzitter Speekenbrink dankte den Minister voor zijn vertrouwen in de commissie gesteld en beschreef haar taak als moeilijk doch dankbaar. De commissie zal worden aangespoord in haar taak door de overtuiging, dat zij, die nu vechten voor de bevrijding recht zullen krijgen op sociale zekerheid na de oorlog. De commissie begon onmiddellijk met haar werkzaamheden.

WEER EEN NEDERLANDER TER DOOD VEROORDEELD.

Uit de Nederlandse pers van 5 October blijkt, dat de Nederlander **Vitus van Hamme** op 3 October door het Duitse Obergericht is ter dood veroordeeld wegens het in zijn bezit hebben van verboden vuurwapenen.

Van Hamme werd in het bezit bevonden van „twee revolvers, een grote hoeveelheid munitie en anti-Duitse geschriften. Bovendien had hij gedurende de drie weken een Jood in zijn huis verborgen gehouden.

NEDERLANDSE DANK EN TROUW.

De Londense „Sunday Chronicle" bevat een artikel onder het opschrift: „Dutch men defy nazis — burry Rafhero".

Het is een openbare brief van een Britse jonge vrouw gericht tot de inwoners van een niet bij name genoemd Nederlands dorp, die in het geheim haar verloofde, een vlieger bij de Raf, hebben ter aarde besteld. De jonge vrouw heet Hamilton; haar verloofde, John Crofter, stortte met zijn vliegtuig neer, toen hij terugkeerde van een aanval op Duitsland.

Met veronachtzaming van alle strenge Duitse bepalingen te dezen, hebben de Nederlandse dorpelingen het lijk van den vlieger uit het vliegtuig gedragen en zij begroeven hem op de dorps-begraafplaats. Zij richtten een granieten grafteken op, waar zij iedere dag verse bloemen op plaatsen.

N.S.B. TUSSEN TWEE VUREN.

De N.S.B. die veel last heeft van interne moeilijkheden en die zich steeds groter zorgen maakt over het feit, dat zij er maar niet in slagen kan ook maar iets van de algemene afkeer der bevolking jegens „de verraders" te doen verminderen, krijgt nu ook last van het feit, dat de Duitsers hun politiek te harer aanzien beginnen te herzien. Arthur Seyss Inquart schreef onlangs in het Duitse nazie-blad „Volk und Reich":

„De Duitser die voor de eerste maal naar Nederland komt, komt daar met een stellig inzicht in zijn positie daar, omdat hij denkt dat hij land en volk wel spoedig zal leren kennen. Doch hoe langer hij in Nederland blijft, des te voorzichtiger in zijn oordeel hij wordt. Tenslotte houdt hij er mede op de Nederlanders naar een bepaalde maatstaf te meten en begint hij zich af te vragen wat voor zin het heeft te trachten dit land voor nationaal-socialisme te winnen."

Vorige zomer gingen er hardnekkige geruchten, dat Anton Mussert Hitlers „regeerder" over Nederland zou worden. Mussert hield toen ook verschillende toespraken, die daar min of meer bedektelijk op duiden. Doch: het is nooit zover gekomen en de geruchten in die zin hielden op.

De N.S.B. is nu zeer duidelijk in het defensief gedrongen. Aanvallen op nazies en de N.S.B. zijn zeer toegenomen, zelfs in die kringen waar men dat niet zou verwachten. Bovendien schijnt de geest van de N.S.N.A.P. van Anton van Rappard, die zichzelf zogenaamd ontbonden heeft, levendig te blijven. De ruzies tussen „De Storm" en „De Misthoorn" en de verwijdering uit de N.S.B. van de gehele Misthoornredactie wijzen in die richting. Vroegere leden van de N.S.N.A.P., die naar de N.S.B. zijn gegaan, worden daar met wantrouwen gadegeslagen.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

De Duitsers hebben het beschikkingsrecht over landbouwgrond in Nederland ten zeerste beperkt. Land mag niet meer verdeeld worden, tenzij duidelijk is gebleken, dat dit in het algemeen belang zoude zijn. Zo hoog is de nood in sommige plattelandsstreken gestegen dat speciale politiebewaking is ingesteld bij graanland. Dit alles doet de haat der bevolking tegen de Duitsers natuurlijk allerminst afnemen.

In „Volk en Vaderland" vroeg onlangs een medewerker of er nu niets aan te doen was dat in katholieke kerken na de Zondagsmis het Wilhelmus wordt gezongen.

Een inzender schrijft, dat de 25 N.S.B.-ers in zijn dorp een hels leven hebben en dat de N.S.B.-burgemeester niet veilig is op straat.

Het „Nationale Dagblad" schrijft, dat de autoriteiten zullen moeten overwegen om kinderen van „reactionnaire ouders" aan dezen te onttrekken en van staatswege op te doen voeden volgens de beginselen van het nazisme.

CURACAO.

MR. FRANKE EN DE KRIJGSRAAD.

Een week geleden moesten enkele schutters alhier voor de Krijgsraad verschijnen, welke toen was samengesteld uit Mr. Adolphe W. J. M. Desertine, Kapitein Carl ter Weele en Luitenant Mr. Henricus I. Franke. De Verdediger, Mr. Stefanus W. van der Meer, heeft toen — zoals men zich herinnert — geprotesteerd tegen de samenstelling van de Krijgsraad, aangezien Mr. Franke reserve-officier was en geen reserve-officieren zitting in de Krijgsraad mochten hebben. De Krijgsraad beloofde toen de quaestie te zullen overwegen. Hedenmorgen werd door de Krijgsraad in deze zaak uitspraak gedaan, waarbij de President mededeelde, dat Mr. Franke zich uit de Krijgsraad heeft geabsenteerd.

De aanwezigen konden opmerken, dat ook Kapitein Ter Weele heden geen zitting in de Krijgsraad had. Ook deze is reserve-officier, zoals later bleek. Aangezien tegen zijn deelneming niet was geprotesteerd, heeft de Krijgsraad omtrent hem geen uitspraak gedaan.

Als vervangers van Mr. Franke en Kapitein Ter Weele hadden zitting Kapitein Leendert Langeveld en Kapitein Luitenant ter Zee J. A. Gauw.

MOGELIJKE WATER-SCHAARSTE.

Naar wij vernemen zal morgen de periodieke reiniging plaats hebben van onze waterfabrieken. Met het oog op de heersende watertoestand op ons eiland is het hierdoor niet uitgesloten dat er in een stadsgedeelte voor de duur van de dag of een gedeelte ervan, watergebrek ontstaat.

BLIKSEM INGESLAGEN.

Bij het onweer van hedenmorgen is de bliksem ingeslagen in de Oostelijke toren van de San Mateo kerk, zonder echter grote schade te veroorzaken. Enkele brokstukken zijn naar beneden gevallen en een raam werd vernield. In de kerk zelf is geen schade aangericht en evenmin zijn er persoonlijke ongelukken te betreuren.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

Examen Engelse Handelscorrespondentie.

Volgens het programma der Vereniging van Leraren in Talen en Handelscorrespondentie, gehouden op Curaçao op 22 Augustus 1942. Aantal candidaten: 7; afgewezen: 4 candidaten; geslaagd: 3 candidaten, t.w. E. F. van Kanten, S. F. Newton, E. B. N. de los Santos.

Vakexamen voor benoembaarheid tot klerk.

Gehouden op Aruba op 1, 2 en 10 October 1942. Groep Secretarie; geexamineerd: 1 candidaat; geslaagd: 1 candidaat, t.w. Mej. Irene Violet Scholten.

Groep Financiën: geëxamineerd: 4 candidaten; geslaagd: 4 candidaten, t.w. de Heren: Arthur Humbert Douglas, Lucio Jacobo Pedro Mendez, Rene Salomons, Howard Siegfried Tjon A Jong.

PINGPONGAVOND IN KATHOLIEKE ZEEMANSHUIS.

Hedenavond is door het Katholieke Zeemanshuis in de Klipstraat om 20 uur een pingpongavond gearrangeerd voor de leden der Koopvaardij en Marine. Prachtige prijzen zijn beschikbaar gesteld.

ARUBA.

DE CONGREGATIE VAN DE FRÈRES DES ECOLES CHRÉTIENNES IN OORLOGSTIJD.

Hun werk gaat door.

Het is bekend, dat de „Frères des Ecoles Chrétiennes" die in ons gebiedsdeel op Aruba werken, overal ter wereld hun scholen hebben. De oorlog heeft de Frères niet ongemoeid gelaten. Het is interessant kennis te nemen van een paar artikelen over de Frères in verschillende landen.

Uit „El Cooperador" (Argentinië) en uit de „Bulletin of the St. Jean de la Salle Auxiliary" (Glencoe) blijkt, **dat Frères in Nederland nog werken, maar natuurlijk met voedselbeperking. Men heeft er alles gereorganiseerd. Op welke manier is niet bekend.** Uit een der laatste brieven, die door de Frères zelf ontvangen zijn, was slechts bekend dat klooster, school en gymnastieklocaal in Bennebroek afgenomen waren door de Duitsers. Van de huizen in Heemstede, Den Haag, Heesch en Reek is niets bekend. Gedurende de slag in Vlaanderen lag het Duitse Hoofdcommando in het klooster van Baarle-Nassau.

In **België** werken ze zonder grote moeilijkheden maar met voedselgebrek. Er zijn veel roepingen.

In **Luxemburg** hebben de bezettingsautoriteiten alles vernietigd. De Frères zijn naar het onbezette Franse gebied vertrokken.

In **Midden-Europa** zijn meer dan 200 Frères gemobiliseerd, verscheidene gedood en gewond.

In **Duitsland** zijn er van de 17 kloosters nog 5 over.

In **Oostenrijk** waar 4 jaar geleden 430 Frères waren met een totaal van 5000 leerlingen, is alles gesloten.

In **Polen** zijn verscheidene Frères gestorven bij het evacueren; de weinigen die overgebleven zijn, leven van de liefdadigheid of zijn particuliere leraars.

In **Boheme** is het college door de Gestapo in beslag genomen; de kunstschool en bijgebouwen onlangs gesloten.

In **Tsjechoslowakije** werken 77 Frères ondersteund door de geestelijke en wereldlijke overheid.

In **Spanje** gaat het zeer voorspoedig; met minder Frères dan voor de burgeroorlog en meer leerlingen en veel meer werk; 110 kloosters, 1037 Frères, 97 Novicen, 438 Juvenisten en ongeveer 30.000 leerlingen. In 1934 zijn er 8 Frères door de Roden gefusilleerd in Turón. Gedurende de burgeroorlog zijn er 155 doodgemarteld, 5 overleden tengevolge van slechte behandeling en 18 gevallen op het veld van eer.

In **Engeland** zijn geen Frères gemobiliseerd. Alles gaat voort ondanks bombardementen. Er is zelfs nog een nieuw Noviciaat geopend in de buurt van Londen.

In **Frankrijk** zijn er op het ogenblik 407 kloosters, 3777 Frères en 1192 leden in opleiding.

In **Egypte** wordt er te Alexandrië gewerkt met veel minder personeel door het oproepen van de Duitse Frères, die daar hielpen. Twee kloosters zijn door de bommen beschadigd. **In Egypte werkte ook een achttal Nederlandse Frères.**

In **Syrië** heeft de oorlog meer dan een millioen schade veroorzaakt.

In **Griekenland** werken ze ook nog, maar lijden erg van de honger.

De school in **Hong Kong** is gebombardeerd en door de Japanners geplunderd. Die van Kowloon is beroofd van alles.

De Frères in **Japan** (Canadezen) staan onder bescherming van den Japansen Bisschop van Sendai; zijn niet geïnterneerd en kunnen onbelemmerd in hun scholen werken in Japan en Mantsjoerije.

Hoe het met de **Frères in Singapore, Penang en op de Philippijnen** gaat, is niet bekend. Slechts één interessant feit: De zoon van den President van de Philippijnen zet zijn studies voort aan het S. John's College van de Frères in Washington die hij onderbroken had aan het De La Salle College van de Frères in Manilla.

POLITIE-BERICHTEN.

Op 30 September had te Savoneta een botsing tussen auto 2266-A en pick-up 1535-A, respectievelijk bestuurd door J. A. B. en A. A. Q. Hierbij werden twee passagiers zwaar gewond en per ambulance naar het San Pedro hospitaal ter verpleging overgebracht. Beide motorrijtuigen werden nagenoeg onherstelbaar vernield.

Op 1 October had op de hoofdverkeersweg nabij Savoneta een verkeersongeval plaats doordat de bestuurder van een petroleum-tankwagen daarmede een verkeerde manoeuvre uithaalde, waardoor deze halfgevulde wagen kantelde. De bestuurder J. Q. kwam met de schrik vrij.

Op 2 October werd nabij het Militaire kamp te Savoneta de schutter J. L. naast de rijweg aangereden door een motorrijtuig. De militair werd niet ernstig verwond, doch opneming in het hospitaal was noodzakelijk. De bestuurder van het motorrijtuig doofde zijn lichten en reed door zonder zich om den aangeredene te bekommeren.

Buitenland.

EEN BEELD VAN HET BELEGERDE STALINGRAD.

Eddy Gilmore seint het volgende verslag uit Moskou, dat is samengesteld door verschillende Russische verslaggevers. Hierin wordt een beeld gegeven van het belegerde Stalingrad:

De lucht is rood van het vuur en Stalingrad schijnt weg te smelten in rook en vlammen, terwijl de troepen de woeste strijd volhouden om het bezit ervan. Correspondenten aan het front schilderen de grandioze, afschuwelijke strijd af. Zij vertellen van de heldendaden van de Russische verdediging, welke wordt volgehouden sedert de Duitsers het beleg op 25 Augustus openden. „In deze herfstnachten vult de bittere geur van grassen de steppen", schreef K. Simonov in „Rode Ster". „Van de Wolga waait een koude wind over het land. In de bewolkte lucht schijnen slechts enkele sterren door. Aan de horizon strekt een brede rode gloed zich vele mijlen uit over het brandende Stalingrad."

Kudredatisk meldde in „Izvestia", dat de steppengebieden branden en „aarde en rivier bedekt zijn met een bijtende rook. De huizen storten donderend in en doen wolken van verstikkende stof opstijgen als de brokstukken vallen." Een gezamenlijk verslag aan „Pravda" van V. Kuprin en D. Aculsjin zeide, „dat stukken baksteen bij ontploffingen door de lucht geslingerd worden samen met granaaten bomsplinters. De metalen daken komen piepend en krakend omlaag en vallen op de gebroken straten, die zijn belegd met keien."

Een der meest gedetailleerde verslagen werd gegeven door Eugene Kriger, een correspondent van „Izvestia", die vertelde van zijn aankomst te Stalingrad.

„In de dorpen op weg naar Stalingrad ziet men op muren, bomen en hekken staan: „Stalingrad is van ons", „Vrachtrijder verlies geen tijd." Een officier van de infanterie in een groen gecamoufleerd uniform dat vol stof is, rijdt voorbij in een schokkend rijtuig. Hij slaapt en zijn gezicht zal spoedig vol stof zijn. Voor ons beweegt zich een caravaan voort van vissers- en roeiboten, die op karren liggen. Hiermede worden de mannen er weer aan herinnerd, dat de oversteek van de Wolga voor de boeg ligt. De lucht schijnt voor te ademen."

Kriger zeide verder: „Met het invallen van de nacht komt er leven op de weg; colonnes van troepen komen uit haar schuilplaats, kanonnen beginnen te rollen. Vrachtauto's zijn geladen met ammunitie, voedsel, medicijnen, nieuwsbladen. De stad is in vlammen en besprenkeld met bloed, doch zij is in leven en eist grote voorraden. Zij worden als heilig beschouwd...... En hier ligt de stad voor ons. Slechts vuur is zichtbaar. Huizen en straten schijnen te smelten in de gloed van vlammen. Tegen de rode lucht steken de de silhouetten van gebouwen af. Het schijnt alsof er niets in kan zitten. Maar uit de knetterende vlammen vliegen groene, rode en witte vuurpijlen. Lichtspoorgranaten zoeken zich venijnig een weg door het luchtruim. Blauwe stralen van zoeklichten spelen heen en weer en gaan plotseling uit. Er zijn mensen daar. De troepen zijn daar. Er woedt een slag" (Moskou, (AP) 13.10).

DE STRIJD IN DE RICHTING VAN DE CAUCASUS.

„Pravda" zeide, dat het Rode Leger verschillende punten in de Duitse linie ten Zuiden van Stalingrad bezette en de nazie-tegenaanvallen afsloeg. In het Noord-Westen zijn de toegangswegen naar de arbeiderswijken bedekt met Duitse doden en honderden vernietigde Duitse tanks. Men deelde mede, dat het stadscomité van de communistische partij te Stalingrad verleden Zondag en Maandag een voltallige zitting hield en aan Stalin een boodschap van aanhankelijkheid zond.

De Russische linies langs de heuvels aan de voet van de Caucasus weerstonden van Mozdok tot aan de Zwarte Zee de Duitse aanvallen. De Russen meldden, dat men ten Zuiden van Mozdok gedurende drie opeenvolgende dagen druk oefent op de Duitsers. Van het Zuid-Oosten van Novorossisk zeide men, dat de Russen de nazies daar gestadig van een gehucht hebben verdreven. Zowel Duitsers als Roemenen opereerden in die sector. De vijandelijke verliezen werden geschat op ongeveer 35% van elk regiment (Moskou, (AP) 14.10).

RUSSISCHE CONCENTRATIES AAN HET CENTRALE FRONT.

Het Britse nieuwsagentschap deelde mede een Duitse propaganda-uitzending te hebben opgevangen waarin werd gemeld, dat de Russen haastig een leger ten Noorden van Smolensk aan het Centrale front hebben aangevoerd. Ook zouden zij andere divisies concentreren in het gebied van Rzhev ten Noord-Westen van Moskou in voorbereiding voor offensieven (Londen, (AP) 13.10).

FRANSEN TREKKEN ZICH VERDER TERUG OP MADAGASCAR.

Het communiqué dat te Vichy werd uitgegeven, maakte bekend, dat de Brite troepen op Madagascar de Franse vooruitgeschoven posten gisteren nog verder tot de terugtrekking dwongen en voortgang hebben gemaakt in de richting van Ambositra (Londen, (AP) 14.10).

AANWINSTEN VOOR DE BRAZILIAANSE VLOOT.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine Frank Knox onthulde op een persconferentie, dat belangrijke aanwinsten voor de Braziliaanse vloot thans op stapel staan en bijna gereed zijn om zee te kiezen. Hij zeide, dat deze bijna voltooide Braziliaanse schepen een grote aanwinst zullen zijn voor de patrouilles van de Marine, die de strijd tegen de vijandelijke duikboten voeren. Knox noemde de bouw van deze schepen een voorbeeld van de „honderd procent samenwerking" van de Braziliaanse strijdkrachten met de Noordamerikaanse strijdkrachten. Knox zeide verder, dat de Verenigde Staten voorraden leveren voor de bouw van marine-vaartuigen.

Op zijn persconferentie deelde Knox nog mede, dat de Brazilianen hun vlootstrijdkrachten hebben geplaatst onder het Noordamerikaanse gebied, dat onder bevel staat van Admiraal Jonas Ingram. Hij zeide, dat vliegtuigen van het leger opereren onder bevel van Admiraal Ingram en rechtstreeks onder leiding staan van Brigadier Generaal Robert Legrand Walsh, den bevelvoerenden Generaal van het Luchttransport-commando in de Zuidatlantische Oceaan.

Knox, die op Zaterdag te Washington arriveerde van een reis naar het Zuiden, vertoefde zes dagen in Brazilië. Hij zeide, dat de reis werd nodig gemaakt door de gestadige beweging van de duikboten-activiteiten ten Zuiden van Trinidad. Hierdoor was een nauwere samenwerking met de Brazilianen nodig en moesten tevens besprekingen worden gevoerd. Knox besloot zijn commentaar met hulde te brengen aan het Braziliaanse volk. Hij zeide te voelen, dat de geest van het Braziliaanse volk is tegenover ons en ook ten opzichte van de Verenigde Landen" (Washington, (AP) 13.10).

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Rio de Janeiro:** President Vargas van Brazilië ondertekende een besluit uit, waardoor „alle organen van publiciteit en reclame — ongeacht hun karakter of eigendom — in dienst van Brazilië worden gesteld voor de duur van de oorlog."

— **Londen:** Het Britse nieuwsagentschap zeide, dat volgens het Zweedse nieuwsblad „Afton Tidningen", de Duitsers vrijwel de gehele mannelijke bevolking van Parishgrane in het Noorden van Noorwegen hebben verwijderd en op zijn minst 75 hebben geëxecuteerd of gearresteerd.

— **Londen:** De radio van Moskou deelde mede, dat een Russische afdeling ten Noord-Westen van Stalingrad door een plotselinge uitval „haar posities verbeterd heeft en lichtelijk voortgang heeft gemaakt."

— **Moskou:** Het Russisch middernachtelijk communiqué deelde mede, dat de Russen in een wijk van Stalingrad de stellingen hebben heroverd, welke zij de vorige dag verloren.

— **Washington:** President Roosevelt zeide op een persconferentie, dat het program van de vrijwillige verdeling der mankracht niet bevredigend werkt. De President weigerde hierover uit te weiden.

— **Londen:** De Zwitserse radio zeide, dat volgens een bericht in Zweedse nieuwsbladen, 6 Britse commando's een aanval deden op de Noorse kust en een belangrijk electrisch krachtstation hebben opgeblazen in de provincie Nordland. Alle commando's zouden zijn teruggekeerd en gevangenen met zich hebben medegenomen.

— **Valetta (Malta):** 3 Bommenwerpers en 5 gevechtsvliegtuigen van de as werden op Dinsdag boven Malta vernietigd.

— **Berlijn:** Een speciale bekendmaking van Hitlers Hoofdkwartier deelde mede, dat Duitse duikboten nog een aantal transportschepen tot zinken hebben gebracht. Een Brits en een Canadees lijnschip zouden nabij de Afrikaanse kust tot zinken zijn gebracht. Tevens zouden 14 schepen op de Noordatlantische Oceaan tot zinken zijn gebracht. De Duitsers zeiden dat het Canadese lijnschip de „Duchess of Atholl" van 20.119 ton was. Onder de schepen, die tot zinken gebracht werden, zou zich ook het Britse lijnschip „Orcades" van 23.456 ton bevinden.

— **Moskou:** „Pravda" zeide, dat het Rode leger aanvallen ten Zuiden van Stalingrad heeft ingezet en een belangrijk punt in de Duitse linie heeft genomen.

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— **Havana:** De Franciscaan Lucas Garteiz, de oudste Priester van Cuba, vierde zijn diamanten Priesterfeest in de kapel van het klooster te Cuanabacoa in Santo Domingo. Het feest werd bijgewoond door Zijne Hoogwaardige Excellenties George Caruana, den Pauselijken Nuntius te Cuba, en Manuel Arteaga, den Aartsbisschop van Havana. Pater Lucas Garteiz O.F.M. werd in Spanje geboren. 56 Jaren van de 98 bracht hij door op Cuba. Hij werd beroemd door zijn liefdadigheid en ijver tijdens de onafhankelijkheidsoorlogen.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Moskou:** Het Russisch middagcommuniqué deelt mede, dat geen veranderingen aan het front plaats vonden. In het gebied van Stalingrad consolideerden de Russen de stellingen welke zij bezet hadden en wisselden zij in sommige sectoren artillerie- en mortiervuur met den vijand. De Russische artillerie vernielde 2 kanonnen, 7 mortieren en 11 vrachtauto's. Tevens werd ongeveer een bataljon van de Duitse infanterie opgeruimd. Ten Noord-Westen van Stalingrad hadden gevechten van plaatselijk belang plaats.

Tankbestuurders doodden ongeveer 300 Hitlerieten en vernielden 4 kanonnen, 8 mortieren, 20 machinegeweren en verschillende vrachtauto's met voorraden. 22 Scherpschutters van een afdeling doodden binnen 14 dagen 323 Duitsers. In het gebied van Mozdok ruimden de Russen ongeveer een compagnie van de vijandelijke infanterie op. De Russische artillerie ontwrichtte ongeveer 6 tanks, 4 kanonnen en ongeveer 60 vrachtauto's met vijandelijke troepen en voorraden.

Ten Zuid-Oosten van Novorossisk drongen numeriek overmachtige vijandelijke strijdkrachten in de achterhoede der Russische eenheden door. De Russen deden een tegenaanval en sneden de Duitsers van hun hoofdmacht af. Met gebruik van gunstige stellingen werden ongeveer 400 Hitlerieten gedood. 15 Mortieren, 5 anti-tankgeweren en een grote hoeveelheid ander materiaal werd veroverd. Een detachement mariniers landde met motorboten aan de kust van de Zwarte Zee, die door den vijand bezet is.

Een eskadron van de vijandelijke cavalerie werd in een bewoonde plaats aangevallen en de vijand werd er uitgeroeid. Een ammunitie-depôt werd opgeblazen, een radio-station werd vernield en staf-documenten werden in beslag genomen. De Russen keerden naar hun basis terug zonder verliezen geleden te hebben.

— **Caïro:** Tot 15.30 uur hebben Britse gevechtsvliegtuigen 17 vijandelijke vliegtuigen bij Malta neergeschoten en vele andere beschadigd tegen verlies van 1 Spitfire. Zware en middelzware bommenwerpers vielen Tobruk aan in de nacht van 12 op 13 October. Ook werden vluchten uitgevoerd over het gebied van El Daba.

— **Moskou:** Een Tass-bericht uit Génève deelt mede, dat verschillende Duitse Generaals en hoofden van het gemotoriseerde corps infanterie zijn verwijderd van hun post en ook dat Veldmaarschalk Fedor von Bock onder arrest is gesteld. Reeds wekenlang doen de geruchten de ronde, dat Bock ontheven is van het commando over de nazie-strijdkrachten welke Stalingrad aanvallen. Deze berichten werden echter niet bevestigd.

Gebrek aan „Koloniaal bewustzijn" in Nederland.

De Duitse groei was voor ons belangrijker dan de eigen Staatsdelen in Azië en Zuid-Amerika.

Nederland dacht „in Duitse termen".

„De Surinamer" van 2 October 1942 schrijft in een artikel „De Toekomst van het Rijk" over de voornemens, die er bestaan om zodanige constitutionele hervormingen in te voeren, dat de verhoudingen tussen de Rijksdelen en de staatsregelingen van elk hunner in overeenstemming zullen worden gebracht met de politieke en maatschappelijke ontwikkeling der laatste jaren, en met de plaats, welke de overzeese Gebiedsdelen zich, door hun krachtsinspanning gedurende deze oorlog waardig lonen.

Gewezen werd op de benoeming van een Oost Indiër in de Ministerraad en van de Westindische leden in de Buitengewone Raad van Advies.

De plannen zelf echter bleven vaag. De Regering verzuimde op duidelijke wijze uiteen te zetten wat men zich te Londen voorstelde. Uit de Amerikaanse pers werd in algemene termen iets gezegd nl. dat de voorstellen tot Grondwetsherziening, welke de Nederlandse Regering ontwerpt, hun voltooiing naderen. „De Surinamer" is zeer terecht ontstemd over deze eigenaardige wijze van handelen en schrijft o.a.:

„Men kan zich niet onttrekken aan de indruk, dat onze Regering en haar voorlichtingsorganen hun mededelingen betreffende de constitutionele hervormingsplannen vooral richten op de behoeften der openbare mening in Amerika. Wij ontkennen niet, dat het gewenst is het Amerikaanse publiek en Amerikaanse staatslieden ervan te doordringen, dat onze oogmerken niet „imperialistisch" zijn; dat wij de beginselen van vrijheid en zelfbestuur erkennen; dat ons koloniaal beleid een verlicht karakter gehad heeft, en gericht geweest is op een geleidelijke en progressieve ontwikkeling. Maar wij menen, dat tevens voorlichting van de Nederlandse openbare mening noodzakelijk is, en dat deze geheel andere eisen stelt.

Het zou onjuist zijn het te doen voorkomen, alsof deze oorlog slechts het tempo van onze Rijksontwikkeling in de richting van een „Gemenebest" van gelijkgerechtigde naties, waaronder het Moederland primus inter pares is, versnelt niet alleen het tempo, hij laat in zeer sterke mate zijn invloed gelden op het karakter van deze ontwikkeling. Ondanks alle schone woorden, sedert maanden in redevoeringen, verklaringen en geïnspireerde artikelen gebezigd omtrent onze loopbaan als koloniale mogendheid, is het „koloniaal bewustzijn" van het Nederlandse volk, in de Gebiedsdelen zowel als in het Moederland, zeer gering geweest. Het saamhorigheidsbesef, aan dit bewustzijn nauw verwant, ontbrak nagenoeg volkomen.

Dit is verwonderlijk in een volk, dat een groot koloniaal Rijk heeft opgebouwd en bij uitstek een zeevarend volk is. Het is, geloven wij, in strijd met het karakter van het Nederlandse volk. Toch heeft men het verschijnsel onmiskenbaar kunnen waarnemen. De oorzaak moet gevonden worden in een richting, welke een verloochening was van Nederlands geschiedenis en Nederlands tradities. Meer en meer werd, sedert omstreeks 1860, het Nederlandse volk gestuwd in een richting, welke niet strookte met zijn positie als kern van een groot Rijk, over drie werelddelen verspreid, in continentale richting. Het onderging in toenemende mate de invloed van het snel in macht en aanzien toenemende Duitsland, een continentaal land bij uitnemendheid.

In nationale zin was de Nederlander gaan denken zoals de Zweed, de Deen, de Zwitser, trots op zijn klein land, maar zag het dan ook vooral als zodanig, als een klein land, dat op het gebied van beschaving en handel een hoogst roemrijke plaats innam onder de naties, maar dat toch vooral een klein land was. Het bewustzijn, dat het de kern was van een groot Rijk, bestond niet. Het werd ook niet aangewakkerd, noch bij het onderwijs der jeugd, noch bij de opvoeding der natie. Ofschoon een groot deel van het volk direct of indirect leefde van Indië, was maar een heel klein deel zich van de betekenis hiervan bewust. In het nationale leven en in de nationale gedachtengang nam het Rijk tenauwernood een plaats in. De Nederlander deelde zichzelf in dezelfde klasse van naties in als de Zweden, de Denen, de Zwitsers.

Voor de ontwikkeling van een Rijk zijn staatsregelingen van zeer ondergeschikt belang. Zij hebben slechts waarde als codificatie van de lessen der ervaringen van datgene, wat in de loop der tijden gegroeid is. Van onnoemelijk veel meer belang is het, dat en in het Moederland en in de overzeese gebieden een besef van saamhorigheid, van onderlinge afhankelijkheid heerst. Dit heeft vrijwel ontbroken door de ontwikkeling van het Moederland in continentale richting, in de schaduw van het geweldig aanzwellende Duitsland.

Wij kunnen dit punt thans niet nader uitwerken; wij moeten ons beperken tot het vaststellen van een verschijnsel. Maar dit verschijnsel zal, zo wij uit deze oorlog de juiste consequenties trekken, tot het verleden behoren. Het Nederlandse volk zal — behalve in het ondenkbare geval dat het de lessen van de oorlog veronachtzaamt — ophouden te denken in continentale termen, hetgeen, in verband met de ligging van ons Moederland, hoofdzakelijk betekent: in Duitse termen. Het zal ophouden zichzelf te zien als een klein Europees land van dezelfde klasse als Zweden, Denemarken, Zwitserland enz.: het zal zichzelf zien als de kern van een groot Nederlands Rijk.

Dit is de constitutionele hervorming die, onder de invloed der wereldgebeurtenissen in onze geesten voltrokken zal worden, en die in onze geesten voltrokken moet worden, opdat constitutionele hervormingen, door de Regering en de te houden Rijksconferentie voorbereid, en door de Volksvertegenwoordiging goedgekeurd, levende werkelijkheid zullen worden. Geen hoogdravende lofuitingen op de voortreffelijkheid van ons „evolutionair koloniaal beleid", geen ingewikkelde definities en formules ter verduidelijking van nieuwe denkbeelden, die in het geheel niet nieuw zijn, maar sedert jaren reeds in het Britse Rijk het onderwerp van openbare gedachtenwisseling zijn geweest en in vele opzichten reeds in praktijk zijn gebracht... niets van dit alles kan de grondslag vormen, waarop het Rijk van de toekomst gevestigd kan worden. Dit kan alleen geschieden met het Rijksbewustzijn van de Nederlandse volken tot grondslag, een Rijksbesef, dat krachtig zal opbloeien nu al onze instincten geslachten en geslachten lang gekeerd zullen zijn tegen het land — het continentale land bij uitnemendheid— dat in het verleden door zijn vaak al te zeer bevorderde invloed op bijna elk gebied ons volk heeft gestuwd uit de geestelijke koets, met zoveel roem ingeslagen door de voorouders, die onze vlag plantte aan honderd kusten.

Het ware imperialisme — wij vrezen dat woord niet, en wij camoufleren het niet — is democratisch. Het is het imperialisme van het Gemenebest, en het zetelt zowel in elk der Dochterlanden als in het Moederland. Dit imperialisme nu, dat Rijks-ideaal, kan vastgelegd worden in staatsregelingen, maar het kan niet geschapen worden door staatsregelingen. De volken van het Rijk moeten erin opgevoed worden — in de scholen der jeugd, maar vooral de natie. Het besef van saamhorigheid kan niet tot een levende kracht worden door het, bij het uitbreken van een oorlog, plotseling tot leus te verheffen; het moet werkelijkheid zijn, of werkelijkheid worden.

Vandaar dat wij meer dan eens scherpe critiek hebben uitgebracht op Nederlandse bladen in het buitenland die, terwijl zij de leus herhaalden, blijk gaven de imperiale werkelijkheid te miskennen en voort te denken en voort te werken in de geest van een klein continentaal Nederland, dat gedoemd is en steeds gedoemd zal zijn, voort te leven in de zwarte, dodende schaduw van het gehate Duitsland.

Wist U?

dat de gemiddelde huisvrouw in de Verenigde Staten per week naar 18 verschillende radio-feuilletons luistert?

dat 40% van de verhuurkantoren van huizen in handen is van vrouwen?

dat er per jaar ongeveer 17 billioen blikken in de Verenigde Staten gebruikt worden?

dat bij de meeste officieel-uitgegeven bridge-kaarten de harten-koning geen snor heeft?

dat in de Verenigde Staten 75 vrouwen directeur 1) van een bank zijn?

dat de verkoop van het handboek voor eerste hulp van het Rode Kruis de verkoop van de Bijbel op het ogenblik overtreft? (V.O.C.)

1) Het dames-tijdschrift maakt de dames al te mannelijk; verder dan directrices zullen deze 75 vrouwen het toch wel niet gebracht hebben! —Red. Amigoe.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Wg., 14 Oct.:

Telegram Afdeling: Hr. Carriere, tel. 553, Hotel kamer 29.

Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

Dok Afdeling: Hr. Van Hassel, tel. 468.

Aan de leden van de Hoendervereniging „Het Gouden Haantje": Hiermede verzoeken wij den Leden één dezer dagen verpakkingsmateriaal als papieren en jute zakken, dozen en kistjes bij het hokje van de Electriciëns (portiershokje) nabij het Amerikanenkamp te Rio Canario af te geven.

Tevens verzoeken wij of één onzer leden een weegschaal (tot ongeveer 20 pond Am.) aan de vereniging ter beschikking zou willen stellen. De inlevering van de invulformulieren wordt as. Donderdag 15 October 1942 gesloten en wij zullen onzen leden zo spoedig mogelijk mededelen, wanneer wij met de distributie van het kippenvoer beginnen. Nieuwe leden kunnen zich te allen tijde blijven opgeven.

Aankomende Passagiers: 7 October: C. O. Boom en gezin, H. J. Woudstra (C.S.M.); **10 October:** B. H. Lutmers (C.S.M.); A. M. de Mol; D. Bijleveld en echtgen.; **14 Ocober:** H. van Woudenberg; **16 October:** J. Vernes en echtgen. (C.S.M.); J. J. Reith en echtgen.; **17 October:** T. Boerman, L. T. Schilperoord en gezin; **24 October:** Th. Tims en gezin; J. v.d. Linde en gezin (C.S.M.); **31 October:** D. Roetman en gezin, Chr. A. Hulsebosch en echtgen.

Vertrekkende passagiers: 7 October: J. Kapaan en gezin, J. Grasman en gezin; **10 October:** Prof. A. S. Oppenheim en echtgen., K. Meinster en gezin; **14 October:** A. Gaalman, P. Tuin; **17 October:** K. M. Post en echtgen. (C.S.M.), Mej. J. A. v.d. Berg, P. van Hemert (C.E.M.); **24 October:** J. G. Vermeulen en gezin; **31 October:** G. P. de Mik en gezin (C.S.M.).

SPORT - RUBRIEK.

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

Van Zaterdag 10 October 1942.

Vriendsch. wed.	S.U.B.T. 1 — Jong Holland 1	4—0.

Van Zondag 11 October 1942.

A-Klasse	Independiente 1 — Volharding 1	2—1.
Res. A-Klasse	Atlanta 2 — S.U.B.T. 2	2—0.

De vereniging „Volharding" is een boete van *f* 1.— opgelegd overeenkomstig art. 10 sub 3 R.C.W., wedstrijd van Zondag 11 October jl.

De vereniging „Asiento", „D.T.S." en „Willemstad" zijn resp. beboet met *f* 5.—, ingevolge art. 21 sub. d. H.R.

Toegelaten als bondsscheidsrechter de heer J. van Eerden, Arraratweg 2.

Van de vereniging „Independiente" is bericht ontvangen, dat haar bestuur thans als volgt is samengesteld:

G. E. Rosario	— Voorzitter
A. M. Maduro	— Onder-voorzitter
E. S. Rib	— Secretaris, Conscientiesteeg 76.
M. Hoyer	— Penningmeester
E. J. Broos	—)
B. J. Isa	—)
N. Meulens	—) Commissarissen
R. B. Rosario	—)
J. Tecla	—)

INSCHRIJVINGEN: Jong CuraçaoJr., H. Petronilla, S. de Lannoy, C. Donald en F. Jandroep.
Jong Holland,M. Zimmerman.

AFSCHRIJVINGEN: Jong Curaçao, L. Favery.

Het BESTUUR.

WAARSCHUWING.

De Koloniaal Ontvanger op Curacao waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens Grond-Gebruiks-belasting over 1942, dat het drievierde gedeelte van genoemde belasting invorderbaar is gewcrden op den 29n Sept 1942 en verzoekt hen, ieder voor zooveel hem betreft, de betaling daarvan te zijnen kantore te dcen.

Curacao, den 12n October 1942.

De Koloniaal Ontvanger.

4359

BRION

Het Leven van onzen Curaçaosen Held.

door

P. A. EUWENS O.P.

XVI.

Piar ter dood veroordeeld.

Op 15 October 1817 deed de krijgsraad uitspraak en verklaarde Piar op alle punten schuldig en veroordeelde hem met algemene stemmen ter dood, met degradatie van zijn militaire rang. Alvorens hun stem uit te brengen, sprak Brion, de Voorzitter zijn medeleden als volgt toe: „Kameraden, als gij verandering van het vonnis aanvraagt, zal ik daarin met U meegaan, evenals ik mede de verantwoordelijkheid wil dragen tegenover het Vaderland, waartoe die wijziging van het vonnis zou kunnen leiden en gelijk ook de Opperste Chef daarin zal toestemmen en mede in dat geval voor zijn persoon het aandeel zal dragen, in geval het toestaan van genade slechte gevolgen mocht hebben voor de Republiek. Ik voor mij, Mijne Heren, heb geen ander richtsnoer, dat ik in sommige gevallen wel met enige verzachting toepas, dan mijn plicht als zoon van dit Vaderland, dat wij trachten te bevrijden. Bij al dien Generaal Bolivar, wiens titels ik eerbiedig, evenals ik zijn persoon hoogschat, het ongeluk zou hebben te misdoen en ik belast zou worden over hem vonnis te vellen, zoudt gij ondervinden dat de correctheid van mijn optreden geen afwijking zou vertonen. In zulke gevallen ben ik op de eerste plaats niet Louis Brion maar getrouw dienaar van de partij, die ik omhelsd heb en voltrekker van de wet, waarop ik mijn eed heb afgelegd".

Bolivar bekrachtigde het vonnis, behalve wat de degradatie betreft. De 16e October 1817 's avonds om 17 uur werd Generaal Piar op het hoofdplein van Angostura in tegenwoordigheid van het gehele leger gefusilleerd. Diezelfde morgen had hij om een priester verzocht en zijn zonden beleden. Kalm en rustig ontving hij het dodelijk schot.

Bolivar had zeker Piar kunnen benadigen zegt Blanco-Fombona maar dan ten koste van de opkomende Republiek en van zijn eigen gezag". Ook andere geschiedschrijvers, overigens Bolivar weinig genegen, zijn van oordeel dat Bolivar om zijn gezag te handhaven en een einde te maken aan de anarchie, Piar wel noodzakelijk moest opofferen.

„Al was het geen rechtvaardige daad, zegt Mitre, het was toch een noodzakelijke daad, die de burgeroorlog in de kiem verstikte, die zeker tot ontbinding van het leger zou geleid hebben." En Gervinius oordeelt aldus: „Bolivar voltrok tegenover dezen gunsteling van het leger deze daad van hatelijke gestrengheid, maar die onvermijdelijk was. De terechtstelling van Piar bracht orde in de chaos, die tot op dat ogenblik in het leger „geheerst had".

Elf jaar later zeide Bolivar: „De terechtstelling van Piar was voldoende om de opstand te smoren. Het was een staatsgreep die alle oproerigen in de war bracht en schrik aanjoeg, Mariño en zijn congres van Cariaco in discrediet bracht, die allen tot gehoorzaamheid bracht, mijn gezag verzekerde, de burgeroorlog voorkwam zowel als de slavernij van het land, mij in de gelegenheid stelde de veldtocht naar Nieuw Granada voor te bereiden en te ondernemen en vervolgens de Republiek van Colombia te scheppen. Nooit is er een dood nuttiger, meer politiek en overigens meer verdiend geweest".

Brion: de grote steunpilaar van Venezuela's Vrijheidskrijg.

Van allen die een leidende rol gespeeld hebben in de Onafhankelijkheidsoorlog van Venezuela, is er mischien geen enkele geweest, die zoveel tevredenheid en voldoening aan Bolivar bezorgd heeft, geen enkele die zo'n machtige invloed gehad heeft op het succes van de oorlog, geen enkele die door zijn crediet als vermogend koopman en vermaardheid als vlootvoogd de opinie van het buitenland ten gunste van de zaak van de opstand zozeer deed omslaan als juist Admiraal Brion.

Nog vóór zijn vertrek naar Guayana schreef Bolivar aan Brion: „Cuanto V. E. ha ejecutado hasta aquí con respecto al establecimiento del Almirantazgo, es tan interesante como juicioso. La Marina en manos de V. E. será bien pronto respetable, el Almirantazgo estará formalmente establecido y la República gozando de tus ventajas". „Wat Uwe Excellentie tot nu toe tot stand gebracht heeft in het belang van de oprichting van de Admiraliteit is even belangrijk als verstandig. In handen van Uwe Excellentie zal onze Marine spoedig eerbied afdwingen, de Admiraliteit degelijk ingericht worden en de Republiek er de voordelen van plukken."

Nog om een andere reden kon Bolivar met zo'n gerust hart alles aan Brion overlaten, omdat deze bij het aanschaffen van munitie en andere krijgsvoorraad tevens voor de betaling zorg droeg, wat aan Bolivar zelf in de meeste gevallen vrijwel onmogelijk was geweest, maar aan Brion door zijn bijna onbeperkt crediet in het buitenland veel minder bezwaar opleverde. Wel voegde Bolivar bij elke opdracht meestal er de stellige verzekering aan toe van prompte betaling, doch deze kwam in de regel niet in de vorm van contanten, maar wel als een schuldbekentenis ten laste van de Republiek, die eigenlijk nog niet eens bestond, „Puede pues, V. E. contratar cuantas armas y municiones pueda, seguro de so pago." Uwe Excellentie kan zoveel mogelijk wapenen en ammunitie bestellen, de betaling is zeker."

Het Buitenland aan de zijde der Opstandelingen.

De nederlaag van de Spaanse vloot in de monding van de Orinoco, waartoe Brion door de komst van zijn eskader de genadeslag gegeven had, de verovering van het rijke Guayana-gebied bracht een nog gunstiger ommekeer in het buitenland te weeg voor de Venezolaanse opstand. Al heel spoedig kwamen de Engelse schepen van Trinidad de Orinoco opgevaren om handelsrelaties aan te knopen. De onderhandelingen met Engelse kooplieden in Londen slaagde zó boven alle verwachting, dat Bolivar met een lening kon sluiten van 600.000 pesos, eerst af te betalen vier jaar na dat de Republiek als onafhankelijk zou erkend zijn. Hiervoor zou in Engeland een expeditie van officieren, troepen en bewapening voor Venezuela worden uitgerust. Een andere lening van 200.000 pesos met een vermogend handelshuis in Londen, waarvan de firmanten leden van het Parlement waren, diende om een legercorps van 700 man in Engeland aan te werven.

Wordt vervolgd.